

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань бюджету

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-29, 255-43-61, факс: 255-41-23

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

*До розгляду законопроекту
реєстр. № 5348 від 08.04.2021*

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету на засіданні від 2 червня 2021 року (протокол № 90) відповідно до статей 27 і 109 Бюджетного кодексу України та статті 93 Регламенту Верховної Ради України розглянув проект закону про внесення змін до пункту 2 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, які призначені на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення (реєстр. № 5348 від 08.04.2021), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та іншими, і повідомляє наступне.

Законопроектом пропонується покриття витрат Пенсійного фонду України на виплату і доставку пенсій за віком на пільгових умовах, призначених особам на підставі здійснення робіт у зоні відчуження або у зоні безумовного (обов'язкового) відселення за списком робіт і професій, затвердженим Кабінетом Міністрів України, здійснювати за рахунок коштів державного бюджету.

При цьому, підприємствам і організаціям надається право на розстрочення наявної на дату набрання чинності цим законом суми заборгованості з відшкодування фактичних витрат на виплату і доставку пільгових пенсій на 60 календарних місяців починаючи з місяця укладення договору про розстрочення суми вказаної заборгованості.

Крім того, передбачено списання Пенсійним фондом України із підприємств і організацій сум накладених (нарахованих) та несплачених штрафів та пені на суми заборгованості зі сплати внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування у разі погашення ними заборгованості із сплати таких внесків протягом року з дня набрання чинності цим законом. В свою чергу, на суму списаної заборгованості цих підприємств і організацій списуватиметься заборгованість Пенсійного фонду України за позиками, наданими за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку, шляхом віднесення усіх сум на взаєморозрахунки з бюджетом з подальшим відновленням єдиного казначейського рахунку в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Реалізація законопроекту потребуватиме додаткових видатків державного бюджету для забезпечення виплати пенсій особам, що працювали або працюють повний робочий день на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці на підприємствах та організаціях у зоні відчуження. Водночас, законодавча пропозиція щодо надання права на розстрочення заборгованості з відшкодування

витрат з доставки пенсій зазначеним особам призведе до втрат бюджету Пенсійного фонду України і, відповідно, погіршуватиме можливості Пенсійного фонду України щодо збалансування бюджету, а відтак потребуватиме додаткових коштів з державного бюджету.

У експертному висновку Міністерства фінансів України відмічено, що реалізація законопроекту вплине на видаткову частину державного бюджету, визначити обсяг додаткових видатків Мінфін не має можливості у зв'язку з відсутністю вихідних даних. Водночас Мінфіном зазначено, що звільнення окремих підприємств від необхідності відшкодування витрат Пенсійному фонду України з виплати пільгових пенсій та перекладання на державний бюджет цих витрат вимагатиме вишукування додаткових коштів з державного бюджету, а також призведе до масових звернень підприємств інших галузей щодо перегляду порядку такого відшкодування. При цьому, зміну механізму відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій шляхом підвищення ставок єдиного соціального внеску для роботодавців та механізм розстрочення сум заборгованості з відшкодування пільгових пенсій передбачено законопроектом про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо накопичувальної професійної пенсійної системи (реєстр.№4408 від 20.11.2020), поданий Кабінетом Міністрів України, прийняття якого дозволить забезпечити відшкодування зазначених витрат за реальну чисельність працівників, які зайняті на роботах з особливо шкідливими й особливо важкими умовами праці, та зменшити заборгованість із відшкодування таких витрат.

Щодо списання заборгованості по сумах накладених (нарахованих) та несплачених штрафів та пені, а також сумах штрафів та пені, які підлягають нарахуванню на суми заборгованості зі сплати внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, Мінфіном зазначено, що реалізація такої пропозиції суперечитиме принципам загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, які, зокрема, передбачають рівноправність застрахованих осіб у частині отримання пенсійних виплат та виконання обов'язків стосовно сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Водночас надання можливості списання такої заборгованості не гарантує, що у майбутньому платник знову не буде її нараховувати.

Крім того, необхідно зазначити, що списання заборгованості Пенсійного фонду України за позиками, наданими за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на суму списаної заборгованості підприємствам (організаціям) за штрафними санкціями по сплаті внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, призведе до втрат державного бюджету і погіршуватиме ліквідність єдиного казначейського рахунку.

Всупереч вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єктами права законодавчої ініціативи до законопроекту, прийняття якого призведе до змін показників бюджету, не надано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Термін набрання чинності, визначений у законопроекті, не відповідає частині третій статті 27 Бюджетного кодексу України, якою передбачено, що закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету (зменшують надходження бюджету та/або збільшують витрати бюджету) і приймаються після

15 липня року, що передує плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

За підсумками розгляду Комітет прийняв рішення, що проект закону про внесення змін до пункту 2 розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо витрат на виплату і доставку пільгових пенсій, які призначені на пільгових умовах для працівників зони відчуження і зони безумовного (обов'язкового) відселення (реєстр. № 5348 від 08.04.2021), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю. та іншими, має вплив на показники бюджету (збільшуючи витрати державного бюджету, у тому числі для Пенсійного фонду України, та зумовлюючи втрати державного бюджету). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитися в дію не раніше 01 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року – не раніше 01 січня 2023 року (або 01 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Голова Комітету

Ю.Ю. Арістов

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Арістов Юрій Юрійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D6452E0032508F00
Дійсний до: 28.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-13/3-2021/182385 від 04.06.2021

531925